

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΤΟΥ ΤΟΜΟΥ

Ο **Κωνσταντίνος Αλεξανδρής** γεννήθηκε το 1984 στην Εύβοια. Το 2007 αποφοίτησε από το τμήμα Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Ηλεκτρονικών Υπολογιστών του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου και το 2012 από το τμήμα Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών. Είναι κάτοχος μεταπτυχιακού διπλώματος στη Διοίκηση Επιχειρήσεων (MBA) του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου. Από το 2009 εργάζεται ως Μηχανικός Λογισμικού κι έχει σχεδιάσει και αναπτύξει πλήθος διαδικτυακών εφαρμογών. Από το 2011 ασχολείται ιδιαίτερα με τη σχεδίαση και ανάπτυξη ψηφιακών αποθετηρίων και υποδομών διαχείρισης και διατήρησης ψηφιακού περιεχομένου. Είναι Τεχνικός Υπεύθυνος των αποθετηρίων Φωτόδεντρου (Ινστιτούτο Τεχνολογίας και Υπολογιστών Διόφαντος) κι έχει συνεργαστεί με πλήθος φορέων και οργανισμών τόσο στον ιδιωτικό όσο και στο ευρύτερο δημόσιο τομέα. Είναι πιστοποιημένος Scrum Master και τα τελευταία χρόνια ασχολείται με full stack development. Ασχολείται με όλο τον κύκλο ζωής ενός λογισμικού από την ανάλυση και σχεδίαση μέχρι την υλοποίηση, την αποσφαλμάτωση και τελικά την παράδοση του λογισμικού στον τελικό πελάτη. Οι βασικοί τομείς ενδιαφέροντός του είναι η ανάπτυξη λογισμικού με χρήση Java, Spring, Springboot, JSP, JSF, Thymeleaf, React, οι βάσεις δεδομένων, οι μηχανισμοί διαλειτουργικότητας, η ασφάλεια εφαρμογών διαδικτύου και η ασφάλεια δεδομένων, οι agile μεθοδολογίες ανάπτυξης εφαρμογών κ.ο.κ. Κάποιες από τις βασικές του συνεργασίες στον ευρύτερο δημόσιο τομέα είναι το Ινστιτούτο Τεχνολογίας και Υπολογιστών Διόφαντος, το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, το Πανεπιστήμιο Πειραιά, το Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης, το Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών, καθώς επίσης αρκετοί οργανισμοί του ιδιωτικού τομέα στην Ελλάδα και στη Σαουδική Αραβία.

Η **Ευαγγελία Βαγενά** είναι Δικηγόρος παρ' Αρείω Πάγω, με ακαδημαϊκή εξειδίκευση και επαγγελματική προϋπηρεσία στο δίκαιο της πνευματικής ιδιοκτησίας και των νέων τεχνολογιών και με πιστοποιημένη εξειδίκευση στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Είναι Διευθύντρια του Οργανισμού Πνευματικής Ιδιοκτησίας από το 2019, αφού προηγουμένως διετέλεσε έμμισθη δικηγόρος στον ίδιο φορέα επί 13 χρόνια. Είναι διδάκτωρ της Νομικής Σχολής Αθηνών, με θέμα διατριβής την τεχνολογική προστασία και ψηφιακή διαχείριση της πνευματικής ιδιοκτησίας, και κάτοχος μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών στο Δίκαιο και την Πληροφορική από το Πανεπιστήμιο Montpellier I στη Γαλλία. Διδάσκει εκτός άλλων Δίκαιο της Πληροφορίας στο Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών και Δίκαιο Πληροφορικής στο Πανεπιστήμιο Πειραιά. Έχει επίσης διδάξει στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου, στο Τμήμα Μηχανικών Ηλεκτρονικών Υπολογιστών και Πληροφορικής του Πανεπιστημίου Πατρών, στο Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο και στο πλαίσιο του Διαπανεπιστημιακού Διατημηματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο «Προηγμένα Συστήματα Υπολογιστών και Επικοινωνιών», που συνδιοργανώνεται από το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, το Πανεπιστήμιο Μακεδονίας και το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας. Ασκεί 20 έτη μάχιμη δικηγορία και είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του ελληνικού παραρτήματος της Διεθνούς Εταιρείας Προστασίας Πνευματικής Ιδιοκτησίας - ALAI,

αντιπρόεδρος της Ελληνικής Ένωσης για την Προστασία των Προσωπικών Δεδομένων και της Ιδιωτικότητας και μέλος της ομάδας του Εργαστηρίου Νομικής Πληροφορικής της Νομικής Σχολής Αθηνών. Εκπροσωπεί τη χώρα στις ομάδες εργασίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το δίκαιο της πνευματικής ιδιοκτησίας, συμμετέχει σε πολλά ευρωπαϊκά προγράμματα διδμοποίησης σε θέματα δικαίου και σε προγράμματα συμμόρφωσης ιδιωτικών και δημόσιων φορέων με τις προβλέψεις του Γενικού Κανονισμού Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων (ΓΚΠΔ / GDPR), παρέχοντας ταυτόχρονα υπηρεσίες Υπεύθυνου Προστασίας Δεδομένων σε οργανισμούς και εταιρείες διαφορετικών τομέων δραστηριότητας.

Ο **Αλέξης Ιωαννίδης** είναι Διδάκτορας Οικονομικών Επιστημών του Τμήματος Οικονομικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Μακεδονίας και κάτοχος μεταπτυχιακού τίτλου ειδίκευσης στην Οικονομική Επιστήμη από το ίδιο Τμήμα. Είναι επίσης πτυχιούχος του Τμήματος Φυσικής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα επικεντρώνονται στην Πολιτική Οικονομία της Εργασίας και στην Κοινωνική Πολιτική, καλύπτοντας τομείς όπως ο χρόνος εργασίας, ο καθορισμός του μισθού, η ευελιξία, ρύθμιση και απορρύθμιση της αγοράς εργασίας, η δομή των θέσεων εργασίας, η ανεργία και η φτώχεια των εργαζομένων. Έχει επίσης ερευνητικό έργο στα πεδία της Πολιτικής Οικονομίας, της εργασιακής θεωρίας της αξίας και της διαχείρισης και οικονομετρικής επεξεργασίας μεγάλων βάσεων δεδομένων. Έχει συμμετάσχει σε ερευνητικά προγράμματα για τις κοινωνικές επιστήμες, έχει συγγράψει βιβλία-μονογραφίες και δημοσιεύσει μεγάλο αριθμό άρθρων σε ελληνικά και διεθνή επιστημονικά περιοδικά, συλλογικούς τόμους και πρακτικά συνεδρίων.

Ο **Γιάννης Κάλλας** γεννήθηκε στην Αθήνα το 1954 και σπούδασε ηλεκτρολόγος-μηχανολόγος στο ΕΜΠ. Την περίοδο 1995-2005 διετέλεσε Διευθυντής Υποστήριξης Ερευνών στο Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών (ΕΚΚΕ). Από το 2005 είναι καθηγητής στο Τμήμα Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου του Αιγαίου, με γνωστικό αντικείμενο «Μέθοδοι και πληροφορικές τεχνικές των κοινωνικών επιστημών». Την περίοδο 2010-2014 διετέλεσε Αντιπρύτανης Οικονομικού Προγραμματισμού και Ανάπτυξης του Πανεπιστημίου του Αιγαίου. Το 2006 διετέλεσε μέλος της Επιτροπής κοινωνικών και ανθρωπιστικών επιστημών του European Strategy Forum for Research Infrastructures (ESFRI), που ανέπτυξε τον οδικό χάρτη για τις ευρωπαϊκές ερευνητικές υποδομές. Έχει σημαντική εμπειρία στην ανάπτυξη ερευνητικών υποδομών για τις κοινωνικές επιστήμες και έχει πάρει μέρος σε πολλά ευρωπαϊκά ερευνητικά έργα με αυτό το αντικείμενο (MetaDater, Madiera, CHER, SODANET κ.ά.). Είναι πρόεδρος του ερευνητικού δικτύου SODANET, που αναπτύσσει τα τελευταία χρόνια την εθνική υποδομή SoDaNet για τις κοινωνικές επιστήμες. Είναι συγγραφέας των ακόλουθων βιβλίων: *Θεωρία, Μεθοδολογία και Ερευνητικές Υποδομές στις Κοινωνικές Επιστήμες, Αναλύοντας τις Κοινωνίες της Πληροφορίας, Η Πληροφορική Τεχνολογία στην Κοινωνική Έρευνα: το πρόβλημα των δεδομένων, Η Κοινωνία της Πληροφορίας και ο Νέος Ρόλος των Κοινωνικών Επιστημών, Ζητήματα Σχεδιασμού Εμπειρικών Ερευνών. Αξιοποίηση των Μεθόδων της Πληροφορικής Τεχνολογίας, Οι Ερευνητικές Υποδομές των Κοινωνικών Επιστημών.*

Ο **Νικόλας Κληρονόμος** είναι απόφοιτος του τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Ιστορίας του Παντείου Πανεπιστημίου (βαθμός πτυχίου 9,49/10) και μεταπτυχιακός φοιτητής στην κατεύθυνση της «Πολιτικής Κοινωνιολογίας και Συγκριτικής Πολιτικής Ανάλυσης» στο ίδιο Τμήμα. Έχει επίσης σπουδάσει Πληροφορική στο Τμήμα Πληροφορικής του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών. Παράλληλα με τις σπουδές του, ασχολείται με την Ανάλυση Μεγάλων Σωμάτων Δεδομένων (Big Data Analysis) και την Κοινωνική Επιστήμη Δεδομένων (Social

Data Science). Εργάζεται ως εξωτερικός συνεργάτης στο Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών (ΕΚΚΕ) και στο Πάντειο Πανεπιστήμιο, ως διαχειριστής της βάσης δεδομένων Social Data Network (SoDaNet) στο πλαίσιο του έργου «SoDaNet in Action». Στο παρελθόν έχει συνεργαστεί στο πλαίσιο της βάσης δεδομένων του Socioscope, που έχει αναπτυχθεί από το ΕΚΚΕ, και έχει μετέσχει σε ερευνητικά έργα του ίδιου φορέα, είτε ως βοηθητικό ερευνητικό προσωπικό είτε ως διαχειριστής δεδομένων. Τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα περιλαμβάνουν τα πεδία της Πολιτικής και Εκλογικής Κοινωνιολογίας, των Πολιτικών Ελίτ και της Πολιτικής Επικοινωνίας, σε ζητήματα που αφορούν κυρίως τη μελέτη των Κοινωνικών Δικτύων (Social Media), ενώ δίνει έμφαση στον τομέα της Μεθοδολογίας της Έρευνας και ιδιαίτερα στις σύγχρονες μεθόδους ανάλυσης Μεγάλων Σωμάτων Δεδομένων.

Η **Δήμητρα Κονδύλη** είναι Διευθύντρια Ερευνών στο Ινστιτούτο Κοινωνικών Ερευνών (Ι.Κ.Ε.) του Εθνικού Κέντρου Κοινωνικών Ερευνών (ΕΚΚΕ). Σπούδασε Κοινωνιολογία και Πολιτικές Επιστήμες (βασικές και μεταπτυχιακές σπουδές), καθώς και Ανθρωπολογία (PhD) στη Γαλλία. Είναι επιστημονικά υπεύθυνη, από κοινού με τον Α. Λιναρδή, για την Πράξη «SoDaNet in Action 2018-2022». Είναι επίσης εθνική εκπρόσωπος στη Γενική Συνέλευση και το Service Providers Forum της CESSDA, στην Επιτροπή Στρατηγικού Σχεδιασμού της CESSDA (CESSDA Strategic Committee), καθώς και μέλος της Ομάδας Εργασίας CESSDA Tools WG. Είναι πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου του Ι.Κ.Ε. (ΕΚΚΕ) από το 2019 έως και σήμερα και μέλος της Επιτροπής Εκδόσεων της *Επιθεώρησης Κοινωνικών Ερευνών*. Τα ερευνητικά της ενδιαφέροντα αφορούν την ανάπτυξη των ερευνητικών υποδομών των κοινωνικών επιστημών και την ανάλυση των θεσμικών και επικοινωνιακών λειτουργιών τους, που συνδέονται με ζητήματα μεθοδολογίας της εμπειρικής έρευνας (τεκμηρίωση ποσοτικών και ποιοτικών ερευνών, ταξινομητικά σχήματα, θησαυροί όρων, προστασία και διάχυση δεδομένων κ.ά.). Στο πλαίσιο αυτό, συμμετέχει σε δραστηριότητες της CESSDA που στοχεύουν στην κατάρτιση και εξοικείωση των κοινωνικών επιστημόνων αφενός με τον σχεδιασμό των ερευνών τους και αφετέρου με την αξιοποίηση και επανάχρηση των ερευνητικών δεδομένων. Τα ερευνητικά της ενδιαφέροντα περιλαμβάνουν επίσης την κοινωνία της πληροφορίας και τις επιπτώσεις των νέων τεχνολογιών στην εργασία και την εκπαίδευση, καθώς και τη μετανάστευση με έμφαση στο φύλο. Υπήρξε μέλος της βασικής ερευνητικής ομάδας που ανέπτυξε την Τράπεζα Κοινωνικών Δεδομένων στο ΕΚΚΕ, πρόδρομο της εθνικής ερευνητικής υποδομής SoDaNet. Έχει συμμετάσχει στην υλοποίηση περισσότερων από 40 ερευνητικών έργων ως επιστημονικά υπεύθυνη ή κύρια ερευνήτρια, στα οποία περιλαμβάνονται σημαντικά έργα ανάπτυξης ερευνητικών υποδομών σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο. Το συγγραφικό της έργο στα ελληνικά και τα αγγλικά αντανakλά τα ερευνητικά της ενδιαφέροντα.

Η **Αγγελική Λαζαρίδου** είναι Αναπληρώτρια Καθηγήτρια στην Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης στο Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, στο οποίο διδάσκει σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο θέματα Εκπαιδευτικής Διοίκησης και Ηγεσίας, Σχολικής Διοίκησης, και Οργανωσιακής Συμπεριφοράς. Τα ερευνητικά της ενδιαφέροντα επικεντρώνονται σε θέματα εκπαιδευτικής διοίκησης και σχολικής ηγεσίας, ηθικής και αξιών, φύλου και εκπαίδευσης, και κοινωνικής δικαιοσύνης. Έχει σπουδές στα Παιδαγωγικά, Δίπλωμα κατάρτισης στην Ειδική Αγωγή-Πρώιμη Παρέμβαση από το Πανεπιστήμιο Αθηνών, Μεταπτυχιακό Δίπλωμα στην Ειδική Αγωγή της Προσχολικής Ηλικίας από το Πανεπιστήμιο της Αλμπέρτα του Καναδά και Διδακτορικό Τίτλο στην Εκπαιδευτική Διοίκηση και Ηγεσία από το ίδιο πανεπιστήμιο. Έχει διδάξει σε μεταπτυχιακά προγράμματα του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου και του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου κι έχει επιβλέψει διπλωματικές εργασίες και στα δύο

αυτά ιδρύματα. Έχει διδάξει επίσης στο Πανεπιστήμιο Λευκωσίας και στην ΑΣΠΑΙΤΕ. Το 2013 πήρε υποτροφία από το ίδρυμα Fulbright Greece για επιστημονική συνεργασία με το Illinois State University σε θέματα προετοιμασίας στελεχών εκπαίδευσης. Έχει πλούσιο δημοσιευμένο έργο σε καταξιωμένα διεθνή περιοδικά στο πεδίο της Εκπαιδευτικής Διοίκησης, καθώς και σε έγκριτα ελληνικά επιστημονικά περιοδικά, συλλογικούς τόμους και πρακτικά συνεδρίων. Είναι κριτής σε επιστημονικά περιοδικά περί Εκπαιδευτικής Διοίκησης και έχει συμμετάσχει σε επιστημονικές επιτροπές διεθνών και ελληνικών συνεδρίων. Έχει επιβλέψει διδακτορικές διατριβές και έχει συμμετάσχει σε επιτροπές κρίσης διδακτορικών διατριβών στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Έχει υπάρξει επίσης προσκεκλημένη ομιλήτρια στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, ενώ έχει συμμετάσχει ως επιμορφώτρια σε σεμινάρια για στελέχη της εκπαίδευσης. Τέλος, έχει υπάρξει εμπειρογνώμων για την αξιολόγηση ερευνητικών προγραμμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (δράση Horizon 2020) και μέλος της επιτροπής αξιολόγησης του Ιδρύματος Έρευνας και Καινοτομίας της Κύπρου. Έχει συγγράψει, σε συνεργασία με την Dr. Linda Lyman και την Dr. Jane Strachan, το βιβλίο *Shaping Social Justice Leadership: Insights of Women Educators Worldwide*. Lanham, MD. Rowman & Littlehead Education.

Ο **Απόστολος Λιναρδής** είναι Διευθυντής Ερευνών στο Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών (ΕΚΚΕ) με γνωστικό αντικείμενο «Ερευνητικές υποδομές: τεκμηρίωση και διαχείριση κοινωνικών δεδομένων». Τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα αφορούν τη μεθοδολογία της ποσοτικής έρευνας και ιδιαίτερα τη μεθοδολογία διεθνών συγκριτικών και επαναλαμβανόμενων ποσοτικών ερευνών που διεξάγονται με τη χρήση ηλεκτρονικών ερωτηματολογίων και συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου των περιπτώσεων. Είναι επιστημονικός υπεύθυνος της πράξης «SoDaNet in action», του Αποθετηρίου Δεδομένων του ΕΚΚΕ και όλων των τεχνικών υποδομών του SoDaNet. Τη διετία 2019-2020 διετέλεσε εκπρόσωπος των Ερευνητών και ΕΛΕ στο ΔΣ του ΕΚΚΕ, και την περίοδο 06/2019 έως 04/2020 Αντιπρόεδρος του ΔΣ του ΕΚΚΕ. Είναι εκπρόσωπος του ΕΚΚΕ στη Συμβουλευτική Επιτροπή του Ελληνικού Στατιστικού Συστήματος (ΣΥ.ΕΠ.ΕΛ.Σ.Σ) και αναπληρωτής εκπρόσωπος στη CESSDA (Consortium of European Social Science Data Archives). Έχει συμμετάσχει σε 50 και πλέον διεθνή, ευρωπαϊκά ή εθνικά έργα είτε ως επιστημονικός υπεύθυνος, είτε ως μέλος της ομάδας έργου. Αρκετά από τα έργα αφορούσαν τη διενέργεια διεθνών και ευρωπαϊκών ποσοτικών συγκριτικών ερευνών μεγάλου βεληνεκούς, όπως η έρευνα PIAAC για τη Διεθνή Αποτίμηση των Ικανοτήτων των Ενηλίκων (ΟΟΣΑ), η Ευρωπαϊκή Κοινωνική Έρευνα (ESS), η Παγκόσμια Έρευνα Αξιών (WVS), το World Internet Project (WIP), η έρευνα «Social Protection responses to Forced Displacement» (World Bank), η «Gender Based Violence» (Eurostat) κ.ά., χρησιμοποιώντας είτε δια ζώσης, είτε τηλεφωνικές, είτε διαδικτυακές μεθόδους συλλογής δεδομένων, είτε συνδυασμό αυτών. Έχει συγγράψει στα ελληνικά και τα αγγλικά. Κατά το ακαδημαϊκό έτος 2007-2008 υπήρξε διδάσκων στο τμήμα Κοινωνικής Διοίκησης του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης βάσει του π.δ. 407/1980, με τον βαθμό του επίκουρου καθηγητή. Ήταν μέλος ΣΕΠ στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα «Επιστήμες της Αγωγής». Είναι επιστημονικός υπεύθυνος του σεμιναρίου που διοργανώνει το ΕΚΚΕ σε εξαμηνιαία βάση: «Κάνετε μόνοι την έρευνα σας με τη χρήση ποσοτικών μεθοδολογιών και εργαλείων» <http://doyoursurvey.ekke.gr/>, και του ιστότοπου «Μεθοδολογία έρευνας» <https://www.howtosurvey.gr/>

Ο **Μανούσος Μαραγκουδάκης** σπούδασε Οικονομικές Επιστήμες στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο της Θεσσαλονίκης, και Κοινωνιολογία (μεταπτυχιακές σπουδές και διδακτορικό τίτλο σπουδών) στο πανεπιστήμιο McGill (Montreal, Canada). Από το 1995 έως το 2002 δίδαξε πολιτική κοινωνιολογία στη Σχολή Κοινωνικών Επιστημών του Πανεπιστημίου του Ulster και έκτοτε

διδάσκει στο Τμήμα Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου του Αιγαίου με γνωστικό αντικείμενο «Συγκριτική Κοινωνιολογία του Πολιτισμού». Είναι επισκέπτης καθηγητής στα Πανεπιστήμια Yale, LSE, Cork, Ulster, και Queen's, έχει διατελέσει διευθυντής του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών «Ευρωπαϊκές Κοινωνίες και Ευρωπαϊκή Ολοκλήρωση» του Πανεπιστημίου του Αιγαίου, και Διευθυντής του διεθνούς Θερινού Σχολείου Cultural Trauma. Έχει διδακτική πείρα σε ένα ευρύ φάσμα επιμέρους θεμάτων της συγκριτικής ιστορικής κοινωνιολογίας, ενώ τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα επικεντρώνονται στη διαδικασία αποκρυστάλλωσης της νεωτερικότητας σε επιμέρους πολιτισμικά και πολιτικά προγράμματα. Έχει δημοσιεύσει άρθρα σε μια σειρά διεθνών επιστημονικών επιθεωρήσεων, έχει επιμεληθεί την μετάφραση σειράς κοινωνιολογικών και πολιτικών αγγλόφωνων βιβλίων, ενώ έχει συγγράψει μεταξύ άλλων τα βιβλία *Αμερικανικός Φονταμενταλισμός* (Παπαζήσης, Αθήνα 2010), *Το Βέβηλο και το Ηθικό στον Αναρχισμό* (Προπομπός, 2020), και *Γενεαλογίες της Κοινωνιολογίας* (Προπομπός, 2020). Σήμερα το ερευνητικό του ενδιαφέρον εστιάζεται στην ανάλυση της πολιτικής κουλτούρας στην Ελλάδα.

Ο **Νίκος Ναγόπουλος** ολοκλήρωσε τις σπουδές του στην Κοινωνιολογία και την Κοινωνιολογιστολογία στο Πανεπιστήμιο της Χαϊδελβέργης. Σήμερα διδάσκει ως Καθηγητής στο Τμήμα Κοινωνιολογίας του ίδιου Πανεπιστημίου με επιστημονικό αντικείμενο: Κοινωνιολογία της γνώσης. Κατά την περίοδο 2014-15 δίδαξε «Νέες προσεγγίσεις στην Κοινωνιολογία της γνώσης» στο Πανεπιστήμιο της Βιέννης (Ινστιτούτο Κοινωνιολογίας) και απασχολήθηκε ως ερευνητής στο «Αρχείο Lazarsfeld των κοινωνικών επιστημών». Το 2018 υπήρξε επισκέπτης καθηγητής στο Πανεπιστήμιο της Βηθλεέμ της Παλαιστίνης. Είναι διευθυντής του ΜΠΣ «Έρευνα στην τοπική κοινωνική ανάπτυξη και συνοχή» στο Τμήμα Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Αιγαίου. Διδάσκει επίσης στο ΜΠΣ «Ευρωπαϊκές κοινωνίες, Ευρωπαϊκή Ολοκλήρωση» στο ίδιο Τμήμα. Έχει αποκτήσει πιστοποιημένες γνώσεις από το Ελληνικό Κέντρο Διαπολιτισμικής Ψυχιατρικής & Περιθάλψης και συμμετείχε σε κοινωνικές έρευνες για τις συνθήκες διαβίωσης και τη σχέση με την αγορά εργασίας ευπαθών και μη ευνοημένων πληθυσμιακών ομάδων. Εργάστηκε ως ανεξάρτητος ακαδημαϊκός εμπειρογνώμονας στα Υπουργεία Εργασίας Ελλάδας και Κύπρου στον τομέα σχεδιασμού και εφαρμογής της κοινωνικοεπιστημονικής γνώσης και έρευνας στην άσκηση κοινωνικής πολιτικής και απασχόλησης.

Η **Μαρία Παπαριστείδη** είναι διπλωματούχος Μηχανικός Η/Υ & Πληροφορικής, της Πολυτεχνικής Σχολής του Πανεπιστημίου Πατρών και έχει μεταπτυχιακό δίπλωμα ειδίκευσης στις Επιστήμες της Αγωγής, από το Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Πατρών. Είναι κάτοχος διδακτορικού διπλώματος του Τμήματος Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Αιγαίου. Τα ερευνητικά της ενδιαφέροντα εστιάζουν στη μεθοδολογία της εμπειρικής κοινωνικής έρευνας, με έμφαση στην ποιοτική έρευνα και στην ανάπτυξη ερευνητικών υποδομών και μοντέλων τεκμηρίωσης. Έχει συμμετάσχει ως μέλος της ερευνητικής ομάδας σε δύο ερευνητικά προγράμματα της CESSDA (Consortium of European Social Science Data Archives), καθώς και ως ομιλήτρια σε συναφή με το επιστημονικό της πεδίο συνέδρια. Γνωρίζει άριστα δύο ξένες γλώσσες (αγγλικά, γαλλικά).

Ο **Δημήτρης Παρασκευόπουλος** ολοκλήρωσε τις διδακτορικές σπουδές του στο Τμήμα Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Αιγαίου. Διδάσκει Κοινωνιολογία των Μέσων Μαζικής Επικοινωνίας και Κοινωνιολογία του Αθλητισμού με την ιδιότητα του Πανεπιστημιακού Υποτρόφου στο Τμήμα Κοινωνιολογίας της Σχολής Κοινωνικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Αιγαίου. Συμμετέχει στην ερευνητική ομάδα του Υποέργου (2) «Αυτεπιστασία Παν. Αιγαίου» της Πράξης «Sodanet in Action», καθώς και στο ερευνητικό πρόγραμμα «Η προοπτική μιας

μακροχρόνιας παραμονής των προσφύγων και των μεταναστών στην Ελλάδα: Ανάδειξη των δημογραφικών και κοινωνικοοικονομικών συνεπειών και η σημασία τους για την αποδοχή της προοπτικής αυτής από την ελληνική κοινωνία». Τα επιστημονικά και ερευνητικά του ενδιαφέροντα εστιάζουν στις νέες μορφές οπαδισμού και τα συλλογικά συναισθήματα στον αθλητισμό, στην ανάδυση ηθικών πανικών στη μετανεωτερικότητα και στις τροπικότητες μετάδοσης και μεσολάβησης πληροφοριών στη δημόσια σφαίρα, στη μελέτη διαδικασιών κοινωνικού ελέγχου και ασφαλειοποίησης, καθώς και στις πολλαπλές και ποικίλες εφαρμογές των ποιοτικών μεθόδων έρευνας και το ρόλο των ερευνητικών υποδομών στις κοινωνικές επιστήμες. Έχει συμμετάσχει σε διεθνή και ελληνικά συνέδρια και ερευνητικά προγράμματα και έχει συγγράψει άρθρα σε επιστημονικά περιοδικά και κεφάλαια σε συλλογικούς τόμους.

Η **Αννα-Μαρία Πισκοπάνη** έχει γεννηθεί στην Αθήνα και είναι ερευνήτρια με ειδίκευση στο δίκαιο πληροφορικής στο Horizon Institute of Digital Economy του Πανεπιστημίου του Nottingham. Είναι διδάκτωρ Νομικής Αθηνών, με θέμα διατριβής το «δικαίωμα στην προσωπική ιστορία και ελευθερία της τέχνης». Είναι πτυχιούχος και κάτοχος μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών στο δημόσιο δίκαιο του Πανεπιστημίου Αθηνών. Επί σειρά ετών έχει εργαστεί ως δικηγόρος με ειδίκευση σε ζητήματα συμμόρφωσης δημόσιων και ιδιωτικών φορέων στο δίκαιο προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Έχει διδάξει στο Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο ζητήματα δικαίου πληροφορικής. Έχει συμμετάσχει σε ερευνητικά έργα που ασχολούνται με την παραπληροφόρηση για την πανδημία, τις δημόσιες πολιτικές για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση, την ψηφιακή κρατική επιτήρηση, την πνευματική ιδιοκτησία και την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για τους σκοπούς της κοινωνικής έρευνας. Έχει δημοσιεύσει άρθρα σε ελληνικά και ξενόγλωσσα επιστημονικά περιοδικά, όπως και συμβολές σε συλλογικούς τόμους. Ενδεικτικά, τα δημοσιευμένα κείμενά της πραγματεύονται ζητήματα προστασίας της ελευθερίας της έκφρασης και της ιδιωτικότητας των χρηστών ιστοσελίδων κοινωνικής δικτύωσης. Τα ερευνητικά της ενδιαφέροντα επεκτείνονται επίσης σε θέματα προστασίας του (αυτο)βιογραφικού λόγου, της καλλιτεχνικής ελευθερίας και της επιστημονικής έρευνας.

Ο **Κωνσταντίνος Ρόντος** σπούδασε Οικονομικά στο Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών και Περιφερειακή Επιστήμη σε μεταπτυχιακό επίπεδο στο Πάντειο Πανεπιστήμιο Πολιτικών και Κοινωνικών Επιστημών, με έμφαση στην Περιφερειακή Δημογραφία. Απέκτησε Διδακτορικό Δίπλωμα στη Περιφερειακή Ανάπτυξη στο Πάντειο και έκανε Μεταδιδακτορικές Σπουδές σε θέματα Αξιολόγησης της Επίδρασης των Κοινοτικών Έργων Υποδομής στις Περιφέρειες και στις Πόλεις των Ευρωπαϊκών Χωρών της Μεσογείου στο London School of Economics and Political Science. Είναι Καθηγητής στο Τμήμα Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Αιγαίου, με γνωστικό αντικείμενο «Κοινωνική Δημογραφία και Στατιστική», όπου διδάσκει Περιφερειακή Κοινωνική Ανάλυση, Ποσοτικές μεθόδους Κοινωνικών Επιστημών, Μεθοδολογία Κοινωνικής Έρευνας, Στατιστική και Κοινωνική Δημογραφία σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο. Είναι Διευθυντής του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών «Ευρωπαϊκές Κοινωνίες και Ευρωπαϊκή Ολοκλήρωση» και του Εργαστηρίου «Κοινωνικής Πληροφορικής, Στατιστικής και Ερευνητικών Υποδομών». Κατά το ακαδημαϊκό έτος 2016-17 δίδαξε στη Σχολή Αξιοματικών Αστυνομίας το μάθημα Εισαγωγή στην Επιστήμη της Διοίκησης. Από το 1987 διδάσκει ανελλιπώς στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση και έχει διατελέσει Πρόεδρος του Τμήματος Κοινωνιολογίας για 5 χρόνια και Διευθυντής του ΜΠΣ «Έρευνα στην Τοπική Κοινωνική Ανάπτυξη και Συνοχή». Από το 1981 μέχρι το 2005 εργάστηκε ως Στατιστικός στην Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος, όπου διετέλεσε Διευθυντής. Έχει σημαντικό ερευνητικό έργο σε προγράμματα (53 προγράμματα ως επιστημονικός υπεύθυνος ή βασικός ερευνητής) σχετικά με τον

σχεδιασμό εμπειρικών κοινωνικών ερευνών, την εφαρμογή στατιστικών συστημάτων και κοινωνικο-οικονομικών περιφερειακών αναλύσεων, την ανάλυση αγορών εργασίας και επιχειρήσεων, τα θεσμικά οικονομικά, την άσκηση και αξιολόγηση δημογραφικής και κοινωνικής πολιτικής και τις οικονομικές και δημογραφικές-κοινωνικές αναλύσεις. Έχει δημοσιεύσει σημαντικό αριθμό βιβλίων και άρθρων σε αναγνωρισμένα διεθνή και ελληνικά επιστημονικά περιοδικά και έχει συμμετοχές σε συλλογικούς τόμους και πρακτικά συνεδρίων. Επιπλέον, είναι κριτής και μέλος της συντακτικής επιτροπής διεθνών επιστημονικών περιοδικών. Τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα εστιάζουν πρόσφατα στην κοινωνική και δημογραφική έρευνα, τη μετανάστευση, τη στατιστική, την περιφερειακή ανάλυση και τα δημόσια οικονομικά.

Ο **Μάνος Σαββάκης** γεννήθηκε στο Ηράκλειο Κρήτης. Αποφοίτησε από το Τμήμα Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης (1997), ολοκλήρωσε τις μεταπτυχιακές του σπουδές στην Κοινωνιολογία και την Κοινωνική Φιλοσοφία στο Τμήμα Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου του Μάντσεστερ (1999) και έλαβε το διδακτορικό του δίπλωμα με βαθμό Άριστα από το Τμήμα Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης (2006). Αρχικά εργάστηκε ως κοινωνιολόγος στην Αποκεντρωμένη Διοίκηση Κρήτης με ειδίκευση σε θέματα αστικής κατάστασης, μετανάστευσης, πολιτογράφησης, κοινωνικής ένταξης και ασύλου (2003-2013). Παράλληλα δίδαξε ως επιστημονικός συνεργάτης στο Τμήμα Κοινωνικής Εργασίας του ΑΤΕΙ Ηρακλείου (2007-2008) και ως διδάσκων Π.Δ. 407/80 στο Τμήμα Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Αιγαίου (2007-2013). Από τον Φεβρουάριο του 2013 διδάσκει ως λέκτορας στο Τμήμα Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Αιγαίου, από τον Ιούλιο του 2015 ως επίκουρος καθηγητής, και από τον Σεπτέμβριο 2020 ως Αναπληρωτής καθηγητής σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο. Είναι μέλος ΣΕΠ του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα Διοίκηση Μονάδων Υγείας, στο αντικείμενο Κοινωνιολογική και Ψυχολογική Οργάνωση Νοσοκομείων και Υπηρεσιών Υγείας, από το 2017. Είναι κύριος ερευνητής, στο ερευνητικό πρόγραμμα «Αντιμέτωποι με την Προοπτική Μακροχρόνιας Παραμονής των Προσφύγων και των Μεταναστών στην Ελλάδα: Ανάδειξη των Δημογραφικών, Κοινωνικών και Οικονομικών Συνεπειών και η Σημασία τους για την Αποδοχή της από την Ελληνική Κοινωνία», που διοργανώνει το Τμήμα Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Αιγαίου (φορέας χρηματοδότησης ΕΛΙΔΕΚ, αριθ. Πρότασης ΗΦΡΙ-FM17-2897). Τα γνωστικά του ενδιαφέροντα σχετίζονται κυρίως με τη σύγχρονη κοινωνιολογική θεωρία, τη μικροκοινωνιολογία, τον ερευνητικό σχεδιασμό, την επιστημολογία της εφαρμοσμένης κοινωνικής έρευνας και τις ποιοτικές μεθόδους και τις τεχνικές των κοινωνικών επιστημών. Επίσης ασχολείται ερευνητικά και συγγραφικά με ζητήματα κοινωνικού αποκλεισμού/ένταξης, μετανάστευσης, υγείας, ασθένειας, αναπηρίας και σώματος. Έχει συν-επιμεληθεί το συλλογικό τόμο *Αναπηρία και Κοινωνία: Σύγχρονες Θεωρητικές Προκλήσεις και Ερευνητικές Προοπτικές* και είναι ο συγγραφέας των βιβλίων *Μικροκοινωνιολογία και Ποιοτική Έρευνα: Θεωρητικά Παραδείγματα και Εμπειρικές Εφαρμογές* και *Οι Λεπτοί της Σπιναλόγκας. Ιατρική, Εγκλεισμός, Βιωμένες Εμπειρίες (1903-1957)*. Διάφορα άρθρα, ερευνητικές εργασίες, μελέτες και βιβλιοκριτικές του έχουν δημοσιευθεί σε διεθνείς και ελληνικούς συλλογικούς τόμους και πρακτικά συνεδρίων και σε ελληνικά και ξενόγλωσσα επιστημονικά περιοδικά.

Η **Μαρία-Ελένη Συρμαλή** είναι Επίκουρη Καθηγήτρια στο Τμήμα Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Αιγαίου. Είναι Διδάκτορας του Παντείου Πανεπιστημίου Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών. Υπήρξε Μεταδιδακτορική Ερευνήτρια στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου και στο Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών. Έχει απασχοληθεί ως Πανεπιστημιακός Υπότροφος στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου και στο Πάντειο Πανεπιστήμιο. Έχει διδάξει σε πανεπιστημιακά ιδρύματα σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο. Το διδακτικό, ερευνητικό

και συγγραφικό της έργο εστιάζει στο γνωστικό αντικείμενο της θεσμικής οικονομικής και της οικονομικής ανάπτυξης, ενώ, μεταξύ άλλων, μελετά ζητήματα κοινωνικοοικονομικού ενδιαφέροντος, καθώς και την έννοια των κρίσεων. Είναι μέλος του Εργαστηρίου Κοινωνικής Πληροφορικής, Στατιστικής και Ερευνητικών Υποδομών. Έχει διατελέσει μέλος της Διοικούσας Επιτροπής του Κέντρου Διακυβέρνησης και Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΚΕΔΙΒΑ) του Παντείου. Το επιστημονικό της έργο έχει δημοσιευθεί σε διεθνή επιστημονικά περιοδικά και συλλογικούς τόμους. Επίσης, το ερευνητικό της έργο έχει παρουσιαστεί σε διεθνή επιστημονικά συνέδρια. Είναι κριτής και μέλος της συντακτικής επιτροπής διεθνών επιστημονικών περιοδικών.

Ο **Γιώργος Τσιώλης** είναι Καθηγητής στο Τμήμα Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης με γνωστικό αντικείμενο «Μεθοδολογία Έρευνας στις Κοινωνικές Επιστήμες – Μέθοδοι Ποιοτικής Έρευνας» και από τον Σεπτέμβριο του 2020 Πρόεδρος του Τμήματος. Σπούδασε στο Τμήμα Φιλοσοφικών και Κοινωνικών Σπουδών του ίδιου Πανεπιστημίου και συνέχισε τις σπουδές του στη Γερμανία και τη Δανία. Έλαβε το διδακτορικό του δίπλωμα από το Τμήμα Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης το 2002 και στη συνέχεια δίδαξε στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου (2002-2007). Στο Πανεπιστήμιο Κρήτης (Τμήμα Κοινωνιολογίας), στο δυναμικό του οποίου ανήκει από το 2007 διδάσκει μαθήματα σχετικά με τη Μεθοδολογία της Κοινωνικής Έρευνας, την Ποιοτική Έρευνα, τη Βιογραφική Αφηγηματική Προσέγγιση και την Κοινωνιολογία της Εργασίας. Κατά τα εαρινά εξάμηνα 2011 και 2018 εργάστηκε ως επισκέπτης ερευνητής στα Πανεπιστήμια της Φρανκφούρτης και της Βιέννης αντίστοιχα. Έχει πλούσια ερευνητική εμπειρία και είναι επιστημονικός υπεύθυνος του Αποθετηρίου του Πανεπιστημίου Κρήτης στην Ελληνική Ερευνητική Υποδομή για τα Κοινωνικά Δεδομένα (SoDaNet). Είναι ιδρυτικό μέλος της Ένωσης Προφορικής Ιστορίας (ΕΠΙ), στην οποία από το 2018 έως το 2021 (Ιούνιος) διετέλεσε Αντιπρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου. Είναι επίσης εκλεγμένο μέλος του Επιστημονικού Συμβουλίου της Research Committee 38 «Biography and Society» της International Sociological Association (ISA). Έχει δημοσιεύσει άρθρα σε ελληνικά και ξενόγλωσσα περιοδικά. Έχει επιμεληθεί συλλογικούς τόμους και έχει συγγράψει βιβλία σχετικά με τον σχεδιασμό ποιοτικών ερευνών, την ανάλυση ποιοτικών δεδομένων και τη βιογραφική αφηγηματική έρευνα. Ενδεικτικά: G. Tsiolis & M. Christodoulou, *Social causation and biographical research. Philosophical, theoretical, and methodological arguments*. London / New York, Routledge, 2021. Γ. Τσιώλης: *Μέθοδοι και Τεχνικές Ανάλυσης στην Ποιοτική Κοινωνική Έρευνα*, Κριτική. *Ιστορίες ζωής και βιογραφικές αφηγήσεις. Η βιογραφική προσέγγιση στην κοινωνιολογική έρευνα*. Κριτική, 2006.

Ο **Κώστας Φαγογένης** γεννήθηκε στην Κέρκυρα και εργάζεται ως καθηγητής Κοινωνιολογίας στην δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Είναι απόφοιτος του τμήματος Φιλοσοφικών και Κοινωνικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Κρήτης (2004), του τμήματος Κοινωνιολογίας του ίδιου Πανεπιστημίου (2012) και του τμήματος Ιστορίας του Ιονίου Πανεπιστημίου (2017). Το 2008 ολοκλήρωσε τις μεταπτυχιακές του σπουδές στο Γενικό τμήμα του Πολυτεχνείου Κρήτης στην κατεύθυνση «Κοινωνική και Τεχνολογική Ανάπτυξη». Από το 2017 είναι υποψήφιος διδάκτορας του τμήματος Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης. Ο τίτλος της υπό εκπόνηση διατριβής του είναι «Οι εργάτες του τουρισμού. Συνδικαλιστικοί αγώνες και βιογραφικές διαδρομές». Τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα εστιάζουν στην Κοινωνιολογία και την Ιστορία της Εργασίας. Είναι μέλος της Ένωσης Προφορικής Ιστορίας και μέλος της Οργανωτικής Επιτροπής του 5ου Διεθνούς Συνεδρίου «Βιοαφηγήσεις για τον κόσμο της Εργασίας: ρήξεις, καμπές, τροχιές». Από το 2019 συμμετέχει στην ερευνητική ομάδα του τμήματος Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης στο πλαίσιο του προγράμματος «SoDaNet in Action», που συντονίζει το Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών.

TABLE OF CONTENTS

Introduction.....	9
-------------------	---

Section A

THE CONTENT AND TYPE OF DATA PROJECTS IN THE RESEARCH INFRASTRUCTURE

JOHN KALLAS, MARIA PAPARISTEIDI

The particularities of empirical social research documentation	19
--	----

APOSTOLOS LINARDIS, ALEXIS IOANNIDES

Extending the life cycle of quantitative surveys and data. The role of data repositories	43
---	----

GIORGOS TSIOLIS, KOSTAS FAGOGENIS

Research documentation in the fields of Oral History and Biographical Research	75
---	----

JOHN KALLAS

The documentation of the objects and phenomena referenced by empirical social research	105
---	-----

DIMITRIS PARASKEVOPOULOS, NIKOS NAGOPOULOS

The contribution of e-corpus documents to social research	127
---	-----

Section B

TECHNICAL IMPLEMENTATIONS OF THE RESEARCH INFRASTRUCTURE

APOSTOLOS LINARDIS, KONSTANTINOS ALEXANDRIS, NIKOLAS KLIRONOMOS

The new SoDaNet Data Catalogue – The transition from Nesstar to Dataverse.....	147
---	-----

Section C
POSSIBILITIES FOR THE INSTITUTIONAL ORGANISATION
AND OPERATION OF THE INFRASTRUCTURE

DIMITRA KONDYLI, EVANGELIA VAGENA

The regulatory framework for research infrastructure data: ethical and legal issues	187
--	-----

ANNA-MARIA PISKOPANI

Legal and ethical issues raised by processing personal data for biographical research and oral history purposes	207
--	-----

DIMITRA KONDYLI, NICOLAS KLIRONOMOS

FAIR Data: Opportunities and challenges for research infrastructures and research communities	231
--	-----

Section D
RESEARCH PROJECTS INCLUDED AS DATA PROJECTS
IN THE RESEARCH INFRASTRUCTURE

KOSTAS RONTOS, NIKOS NAGOPOULOS, MANUSSOS MARANGUDAKIS,
IOANNIS KALLAS, MANOS SAVVAKIS, MARIA-ELENI SYRMALI

A research design model for the refugee-migration issue	255
---	-----

ANGELIKI LAZARIDOU

The Delphi method in educational research	281
---	-----

Contributors to this volume.....	301
----------------------------------	-----

Η σημερινή ανάπτυξη των ερευνητικών υποδομών ως επιστημονικό εγχείρημα και αντικείμενο οφείλει πολλά σε επιστήμονες οι οποίοι, πέραν των ιδίων ερευνητικών ενδιαφερόντων τους, θέλησαν να μοιραστούν και να υπηρετήσουν από κοινού με ομότιμους τους αυτό το εγχείρημα ως δημόσιο αγαθό, επιστρέφοντας έτσι το όφελος της αποκομισθείσας γνώσης και προάγοντας την επαναχρησιμοποίηση των ερευνητικών δεδομένων από κάθε ενδιαφερόμενο. Η πρόοδος αυτή δεν θα ήταν εφικτή χωρίς την ενεργοποίηση της ερευνητικής κοινότητας, που αποδέχεται τον διαμοιρασμό των ερευνητικών αποτελεσμάτων της και αναγνωρίζει τη δική της συμβολή στη διεύρυνση, εμβάθυνση και περαιτέρω αξιοποίηση της επιστημονικής γνώσης. Δεν θα ήταν επίσης εφικτή χωρίς την ανάπτυξη κατάλληλων ερευνητικών υποδομών και την ενεργοποίηση των εθνικών αρμόδιων αρχών και της ευρωπαϊκής ερευνητικής πολιτικής. Το βιβλίο αυτό συνιστά εγχείρημα και αποτέλεσμα των διαφορετικών δρώντων του εθνικού και ευρωπαϊκού ερευνητικού οικοσυστήματος και ελπίζουμε ότι, ως «αντιχάρισμα», ανταποδίδει εν μέρει τα οφειλόμενα.

ISBN 978-960-9753-06-7

9 789609 753067

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Ταμείο
Περιφερειακής Ανάπτυξης

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΕΤΠΑ & ΤΕ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΤΠΑ

ΕΠΑνΕΚ 2014-2020
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

